

UVODNIK

VARNOSTNE SILE PRIHODNOSTI

Leto 2017 bomo sklenili s temo varnostnih sil prihodnosti. Prihodnost je težko napovedovati, uganiti ali predvideti, pa vendar se nekateri posamezniki, institucije in korporacije ukvarjajo s tem.

Yuval Noah Harari je na temo prihodnosti objavil delo Homo deus – kratka zgodovina prihodnosti. V njem predvideva, da se bomo v prihodnosti borili predvsem proti smrti. To naj bi bilo glavno vodilo razvoja prihodnjih generacij.

Kaj bo temeljno vodilo razvoja na področju varnostnih sil, ni ravno tema, ki bi polnila naslovnice dnevnega časopisja, še manj je to tema, ki bi pomenila prodajno uspešnico na knjižnih policah založnikov. Je pa tema, ki je večno navzoča na vseh tistih področjih, ki se ukvarjajo z zagotavljanjem varnosti. Tako so v okviru Evropske unije decembra oblikovali Stalno strukturno sodelovanje (PESCO), ki naj bi prispevalo k boljšemu sodelovanju držav članic EU pri usposabljanju, razvoju zmogljivosti in operativni pripravljenosti v okviru obrambe. To je bil odziv na varnostno dogajanje v Evropi z upoštevanjem bližnje in daljne sosesčine, o čemer so številni avtorji že pisali v prejšnjih številkah Sodobnih vojaških izzivov.

Kakšna bo vloga Slovenije v Stalnem strukturnem sodelovanju, je mogoče še prezgodaj ugotavljati, je pa nujno, da se tej temi posvečamo resno in odgovorno. Pa ne le tej temi. Resneje moramo začeti razpravljati o tem, kakšna bo varnostna prihodnost Slovenije. Pred časom so nas presenetile poplave, leta 2014 nas je presenetil žled, leta 2015 evropska migrantska kriza. Kaj smo se naučili iz teh izkušenj? Koliko razprav in posvetov je bilo na te teme, koliko zbornikov je izšlo, koliko člankov je bilo napisanih? Koliko sprememb smo naredili v sistemu nacionalne varnosti in kako smo pripravljeni na nove izzive?

Ko smo se pripravljali na vstop v Evropsko unijo in zvezo Nato, smo se sistemsko organizirali, pripravili medijsko kampanjo, imeli vso politično podporo in veliko javne podpore za to, da dosežemo cilj. Kaj se je zgodilo v tej deželi, da se ne posvečamo več osebni in kolektivni varnosti toliko, kot bi bilo pragmatično? Marsikaj. Veliko je bilo o tem napisanega in povedanega, pa vendar ...

Dejstvo je, da imamo na področju varnosti in obrambe različna mnenja, poglede ter zamisli, in prav je tako.

V uredniškem odboru Sodobnih vojaških izzivov smo se odločili, da se temi o varnostnih silah prihodnosti s poudarkom na Sloveniji posvetimo v tej številki.

Ob upoštevanju geografske lege Slovenije se je **Viktor Potočnik** osredotočil na *Protioklepni boj v Slovenski vojski*, pri čemer ponuja odgovor na vprašanje, kaj in koliko na tem področju glede opreme Slovenija potrebuje, da bi funkcionalno zagotavljala svojo varnost.

V članku z naslovom *Prispevki za analizo izzivov in prihodnjega razvoja ter obsega vojske v Sloveniji* **Alojz Šteiner** zapiše, da čeprav smo v Sloveniji sredi procesov projektiranja in programiranja ter normativnega urejanja obrambno-vojaškega sistema, meni, da je potrebna ponovna oziroma vmesna analiza. Opozarja na nujnost premisleka o še vedno odprtih vprašanjih in dodaja poglede na to, kateri so ti izzivi.

O nujnosti temeljite presoje vojaškega koncepta vojaške strateške rezerve razpravlja **Vinko Vegič** v članku *Vojaška strateška rezerva in transformacija sodobnih oboroženih sil*. Kot meni avtor, koncept vojaške strateške rezerve ni skladen s transformacijo sodobnih vojsk, njeno izvedljivostjo in širšim družbenim konceptom.

Na članke avtorjev Kotnika, Potočnika in Žurge v zadnji številki leta 2016 se je odzval **Miha Šlebir**, ki v članku z naslovom *Topovi ali maslo? Primerjalna analiza obrambnih izdatkov Republike Slovenije* ugotavlja, kako je s trendom financiranja in razporejanja po posameznih področjih znotraj oboroženih sil v državah članicah EU in kaj to lahko pomeni za Slovenijo in njeno vojsko.

Na članek Younga iz zadnje številke leta 2016 sta posredno odgovorila **Roman Faganel** in **Dragomir Čevriz**. *Analitični pristop k načrtovanju virov in sprejemanju odločitev v obrambnem sistemu* je naslov članka, ki prinaša teoretična izhodišča s količinsko analizo primera.

Zanesljivost posameznika pri delovanju kritične infrastrukture sodobne države je članek avtorja **Braneta Bertoncija**, ki predstavlja okvir modela vpliva posameznikove zanesljivosti na delovanje kritične infrastrukture sodobne države. Ugotavlja, da je zanesljivost posameznika v neobičajnih razmerah najbolj odvisna od stopnje njegove motiviranosti, usposobljenosti in pripadnosti organizaciji.

Pričakujemo, da bomo pri bralcih te številke spodbudili zanimanje za razpravo na temo varnostnih sil prihodnosti, ki vključuje številne vsebine, ter hkrati nekatere izmed vas tudi motivirali k temu, da napišete članek z aktualno tematiko na področju varnosti, obrambe in vojaštva za objavo v Sodobnih vojaških izzivih leta 2018.